

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

DETALJPLAN VUOSKOJÄRVI INDUSTRIOMRÅDE – ETAPP 3

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS

Detaljplaneförslaget daterat 2023-05-11 har varit på samrådsremiss under tiden 26 juni till och med 6 september 2023.

Kungörelse har förts in i ortstidningarna NSD (Norrländska Socialdemokraten) och Norrbottens Kuriren och anslagits på kommunens digitala anslagstavla inför samråd. Handlingarna har skickats till kända sakägare samt berörda statliga och kommunala myndigheter för att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget. Handlingarna har även funnits tillgängliga för allmänheten på samhällsbyggnadsförvaltningen samt på kommunens hemsida (www.gallivare.se/detaljplan) under samrådstiden.

Samrådsmöte har hållits den 29 augusti 2023 i Folkets hus i Gällivare.

Följande har beviljats anstånd om förlängd samrådstid:

- Nämnd- och utredningsavdelningen, Gällivare kommun	2023-09-12
- Baste sameby	2023-10-31

SAMMANFATTNING AV ÄNDRINGAR I PLANHANDLINGAR

Med anledning av inkomna synpunkter under samrådsförfarandet har följande ändringar skett av detaljplan för "Vuoskojärvi industriområde – Etapp 3", Gällivare kommun, daterad 2023-05-11.

Planbeskrivning:

- Revidering av planbeskrivning som följd av planområdets ändrade omfattning och innehåll, se nedan under rubriken "Plankarta".
- Revidering av planbeskrivning med anledning av tillkommande utredningar efter samrådet.
- Revidering av planbeskrivning som följd av nya konsekvensbedömning efter planområdets ändrade omfattning.
- Övriga redaktionella ändringar.

Plankarta:

- Minskning av planområdets area till 51 hektar.
- Borttagande av användningsbestämmelserna [K], [L1], [R1] och [R2].
- Ändrad fördelning av användningsbestämmelserna [J] och [Z].
- Komplettering med användningsområden för tekniska anläggningar [E].
- Prickmark ersatt med placeringsbestämmelsen [p2].
- Tillägg av egenskapsbestämmelse [b₁] avseende utförande.
- Tillägg av egenskapsbestämmelse [ö₁] avseende placering av byggnad för varaktig vistelse
- Tillägg med bestämmelse kring markhöjder för gator
- Övriga redaktionella ändringar.

INKOMNA YTTRANDE

Följande yttranden har inkommit under samrådshiden:

○ Länsstyrelsen Norrbotten	2023-09-06
○ Lantmäteriet	2023-09-04
○ Trafikverket	2023-09-06
○ Stöd- och utvecklingsförvaltningen	2023-09-11
○ Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	2023-07-06
○ Skanova	2023-07-06
○ Vattenfall Eldistribution AB	2023-08-28
○ Fastighetsägare Gällivare 13:42	2023-08-11
○ Fastighetsägare Gällivare 12:339	2023-09-04
○ Fastighetsägare Gällivare 12:342	2023-09-04
○ Fastighetsägare Gällivare 12:342	2023-09-05
○ Fastighetsägare Gällivare 12:345	2023-09-06
○ Fastighetsägare Gällivare 12:351	2023-09-05
○ Fastighetsägare Gällivare 12:351	2023-09-06
○ Fastighetsägare Gällivare 12:356	2023-09-05
○ Flertalet boende Blockvägen och Movägen	2023-09-05
○ Flertalet boende Blockvägen och Movägen	2023-09-06

Nedanstående är ett sammandrag av inkomna yttranden som följs av kommentarer. Yttrandena i sin helhet finns tillgängliga vid samhällsbyggnads- och teknikförvaltningen, Gällivare kommun. Länsstyrelsens yttrande redovisas i sin helhet.

MYNDIGHETER

Länsstyrelsen Norrbotten, enligt skrivelse 2023-09-06

Länsstyrelsens samlade bedömning

Eftersom alla förutsättningar ännu inte är utredda respektive beskrivna och möjligen ännu inte kända är det svårt att bedöma om planförslaget kommer att prövas av länsstyrelsen. Många frågor kan troligen lösas fram till granskningsskedet men i nuläget är konsekvenser av planen inte tillräckligt beskrivna när det gäller miljökvalitetsnormer för vatten, samt dagvatten.

Länsstyrelsens synpunkter beträffande rennärings som allmänt intresse, klimat-anpassning, naturmiljö, Natura 2000, kulturmiljö samt gestaltning behöver också beaktas och bemötas i det fortsatta planarbetet.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer, med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kapitlet 10 § plan- och bygglagen och nu kända förhållanden, att frågor som berör miljökvalitetsnormer för vatten måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte ska prövas av länsstyrelsen.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder enligt plan-och bygglagen 11 kapitlet 10 §

Miljökvalitetsnormer för vatten

Enligt 2 kapitlet 10 § plan- och bygglagen ska miljökvalitetsnormer (MKN) följas vid planläggning. Planområdet berör recipienter som ingår i Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem (EUID: SE0820430). Torne och Kalix älvsystem är utpekade som ett Natura 2000-område eftersom det utgörs av fritt strömmande älvar som i huvudsak är opåverkade av vattenkraft och reglering. Systemet har också de största bifurkationerna i världen. Älvsystemet är även ett viktigt reproduktionsområde för lax och öring. Nationalälvarna Torne och Kalix älvar med tillhörande vattenområden, källflöden och biflöden är i sin helhet av riksintresse enligt 4 kapitlet miljöbalken.

I nuläget saknas handlingar för att kunna avgöra hur plangenomförandet förhåller sig till miljökvalitetsnormer. I vilken utsträckning miljömålen kommer att påverkas är också osäker, eftersom dagvattenhantering, behov av grundvattensänkning och markavvattnings, verksamheternas typ, samt bebyggelsens placering inom kvartersmark inte är bestämd ännu. Vid planering av nya områden finns goda möjligheter att göra rätt från början. Genom att ta med dagvattenfrågan tidigt i planprocessen, helst redan i samrådsfasen, skapas möjlighet att bedöma på vilket sätt dagvattnet kan hanteras för att skydda naturvärden och vattenmiljöer.

Plangenomförandet innebär att stora ytor av nuvarande skogs- och myrmark i området kommer att hårdgöras för bebyggelse och vägar vilket ger effekter på dagvattnets kvalitet och kvantitet, då genomsläpplig mark försvinner och grundvattenbildningen sjunker. Markavvattnings, grundvattensänkning och bortledning kan påverka vattennivåer i anslutande myrmarksområden och vattendrag. Dagvattenflödet kommer troligtvis öka betydligt vid ett genomförande av detaljplanen. Även föroreningshalter i dagvattnet bedöms öka till följd av ökad hårdgörningsgrad och förändrad markanvändning inom området. Orenat dagvatten, som når recipienterna, kan påverka livsmiljöerna för de utpekade arterna (Natura 2000). Dagvattnet behöver därför fördröjas och renas. En dagvattenutredning behövs senast i granskningskedet och ett kontrollprogram för dagvattenhanteringen behöver tas fram för att säkerställa att planerade fördröjnings- och reningsåtgärder är tillräckliga.

Länsstyrelsen återger nedan väsentliga fakta att beakta i det fortsatta planarbetet.

Inom planområdet går en vattendelare mellan två delavrinningsområden som löper i öst-västlig riktning längs med den höjdrygg som korsar planområdet. I norra delen av planområdet sker avrinningen norrut mot en gammal isälvsränna och vattendraget Vuoskojoki som rinner vidare österut genom Gällivare tätort och mynnar ut i Kaavajoki cirka 7 kilometer nedströms planområdet. Avrinningen från planområdets södra delar sker via områdets myrmarker och via ett mindre vattendrag i sydväst cirka 700-800 meter söderut till yt- och grundvattenförekomsten Vassaraträsket.

Vuoskojoki - övrigt vatten

Vuoskojoki uppfyller inte kriterierna för att utgöra en vattenförekomst och omfattas inte av beslutade miljökvalitetsnormer. Påverkan på övriga vatten får dock inte riskera att försämra eller motverka nödvändiga förbättringar i statusen i närbelägna vattenförekomster, i detta fall Kaavajoki. Länsstyrelsen vill tipsa kommunen att Vuoskojoki kommer tilläggas som preliminär vattenförekomst i kommande

förvaltningscykel 4. Det finns i nuläget inga mätdata avseende näringsämnen eller särskild förorenade ämnen från vattendraget.

Kaavajoki - WA57803786/SE745645-171761 (8 km)

Gällande miljökvalitetsnormer för Kaavajoki är god ekologisk status 2027 och god kemisk status:

https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA57803786&managementCycleName=Cykel_3).

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för god ekologisk status med avseende på fys-kemiska kvalitetsfaktorer för övergödning. Utsläppsbehandlande och/eller - förebyggande åtgärder behöver genomföras för att minska utsläppet så att god status kan nås 2027. Vattenförekomstens ekologiska status är bedömd till måttlig status med medelgod tillförlitlighet. Bedömningen baseras på en sammanvägning av bästa tillgängliga data för det biologiska, vattenkemiska och fysiska miljötillståndet. Den ekologiska statusen speglar kunskapen om näringsbelastning, försurning, särskilda förorenande ämnen och fysiska förändringar i vattenförekomsten. Status för näringsämnen i vattenförekomsten är måttlig vilket bedöms utifrån näringsämnet fosfor. Bedömningen baseras på mätdata från 2013 till 2017 från en mätstation, Kavajokis utlopp i Lina älv.

Status för särskilda förorenade ämnen är måttlig, lägsta möjliga statusklass för denna kvalitetsfaktor, då minst ett ämne överskrider bedömningsgrunden. Enligt miljöbalken 5 kapitlet 4 § samt praxis genom den så kallade Weserdomen (Hav rapport 2016:30) är inga ytterligare utsläpp av särskilda förorenande ämnen tillåtna. Det blir därför viktigt att kunna bedöma om plangenomförandet kommer att resultera i ökade utsläpp av särskilda förorenande ämnen från till exempel dagvatten.

Vattenförekomsten har betydande påverkan från reningsverk, flygplats, förorenade områden, urban markanvändning, förändring av morfologiskt tillstånd från skogsbruk och atmosfärisk deposition.

Mindre vattendrag

Angränsande planområdet i väster rinner ett mindre vattendrag från uppströms myrområden vidare ner till Vassaraträsket.

Vassaraträsket - WA40024754/SE745664-170997 (2 km²)

Den senaste statusklassningen i Vatteninformationssystem Sverige (VISS) visar att Vassaraträsket har god ekologisk status med medelhög tillförlitlighet. Underlag saknas för en bedömning av de biologiska kvalitetsfaktorer och den ekologiska statusen speglar kunskapen om näringsbelastning, försurning, särskilda förorenande ämnen och fysiska förändringar i vattenförekomsten.

(https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA40024754&managementCycleName=Cykel_3). Bedömningen för kvalitetsfaktorn näringsämnen är klassat till hög. Kvalitetsfaktorn särskilda förorenande ämnen är bedömt till god. Parametrarna "närområdet runt sjöar" och "svämplanets struktur och funktion runt sjöar" är bedömda till god (11% respektive 6%). Även "konnektivitet i sjöar" är bedömt till hög. Kemisk status uppnår ej god. Vattenförekomsten bedöms ha betydande påverkan från förorenade områden med risk för förhöjda halter av metaller och andra förorenande ämnen samt atmosfärisk deposition. Beslutade miljö-kvalitetsnormer för ytvattenförekomsten Harträsket är god ekologisk och god kemisk status. För den kemiska statusen gäller undantag för kvicksilver och Bromerade

difenyletrar (PDBE). Den senaste statusbedömning för särskilda förorenade ämnen baserades på data från 2009 till 2014 och nyare mätdata kan behövas.

Grundvattenförekomst- WA12203373/SE745590-170808 (9 km²).

Grundvattenförekomsten ligger cirka 500 meter söder om planområdet. Den senaste statusklassningen i Vatteninformationsystem Sverige (VISS) visar att grundvattenförekomsten har god kvantitativ och kemisk status (https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA12203373&managementCycleName=Cykel_3). Vattenförekomsten bedöms ha betydande påverkan från förorenade områden och har övervakningsbehov.

Aktuella mätdata för Vuoskojoki finns tillgänglig som visar på den aktuella statusen i recipienten. Det är viktigt att notera att det finns uppdaterade bedömningsgrunder (<https://www.havochvatten.se/download/18.1941c10a183b44902b66b970/1675435851321/vagledning-2-naringsamnen-i-vattendrag.pdf>) och ett nytt bedömningsverktyg (<https://www.slu.se/institutioner/vatten-miljo/datavardskap/statusklassade-data/>) för näringsämnen i vattendrag där bland annat den genomsnittliga lerhalten i hela avrinningsområdet i procent ingår. Miljöanalysenheten vill även uppmanar kommunen att rapportera kommunala övervakningsdata till nationell datavärd (<https://miljodata.slu.se/MVM/>).

Det är viktigt att kumulativ påverkan från andra områden som påverkar samma recipient beaktas (till exempel handelsområde etapp 2). Kommunen bör utses som ansvarig för drift och underhåll av dagvattensystemet, då det är viktigt att dess funktion ska fungera även över längre tid. Under byggtid bör såväl dagvattenhantering som länshållning av vatten säkerställas innan markarbeten påbörjas för att undvika påverkan på nedströms liggande recipienter. Vid markarbeten och byggnation finns risk för påverkan av närliggande vattendrag i form av grumling och utsläpp av sediment. Under anläggnings- och byggfasen bör skyddsåtgärder vidtas för att inte byggdagvattnet når recipienter, sumpskog eller myrmark orenad.

Ytterligare recipientprovtagningar kan behövas för dagvattenutredningen för recipienter där data saknas. Även utredningar gällande eventuell miljöpåverkan till följd av grundvattensänkningar och markavvattning inom området bör tas fram. Detta för att skydda hydrologin i angränsande myrmark. Om markavvattning enligt 11 kapitlet miljöbalken ska genomföras ska tillstånd för markavvattning sökas hos länsstyrelsen. Vattenverksamheter är åtgärder som på något sätt påverkar vattenområden. Det kan vara åtgärder som ökar eller minskar vattenmängden, påverkar den omgivande miljön eller vattenområdets storlek. I fortsatt planarbete bör översvämningsrisken och behovet av eventuell skyfallshantering kartläggas.

Dagvatten

I planhandlingar anges att dagvattenförhållanden, översvämningsrisk och skyfall behöver utredas. Vidare anges att planhandlingar kommer att kompletteras med uppgifter från ovan nämnda utredningar vid granskning samt att höjdsättning av mark görs i samband med projektering av fastigheter och mark.

Länsstyrelsen anser att samrådshandlingar innehåller sparsam redovisning av huvudfrågor och saknar planeringsunderlag av betydelse för bedömning av markens lämplighet för föreslagen användning. En förutsättning för att länsstyrelsen ska kunna lämna relevanta och planeringsanpassade synpunkter är att kommunen i samrådshandlingar redovisar förslaget, skälen för förslaget samt planeringsunderlaget av

betydelse för planens utformning enligt 5 kapitlet 13 §. Kommunen får låta bli att redovisa skälen för planförslaget och planeringsunderlaget om det är uppenbart obehövligt. Om kommunen kommer fram till att det är uppenbart obehövligt behöver kommunen motivera hur de har kommit fram till detta.

Råd enligt 2 kapitlet plan-och bygglagen

Miljökvalitetsnormer för vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten fastställs med stöd av 5 kapitlet miljöbalken, enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:660) och Havs- och vattenmyndighetens föreskrift (HVMFS 2019:25). Normerna är ett rättsligt verktyg och ställer krav på vattnets kvalitet vid en viss tidpunkt. Huvudregeln för MKN är att alla vattenförekomster ska minst uppnå normen god ekologisk och kemisk status eller god potential och att statusen inte får försämrats (Weserdomen C-461/13). För ytvatten finns också två typer av status: kemisk och ekologisk status. Den kemiska statusen kan antingen sättas till god eller uppnår ej god. Övrigt vatten, såväl yt- som grundvatten, som inte uppfyller kriterierna för att utgöra vattenförekomster, omfattas inte av beslutade miljökvalitetsnormer. Påverkan på sådana vatten får dock inte riskera att försämrats eller motverka nödvändiga förbättringar i statusen för anslutande vattenförekomster. Det ska också betonas att övriga vatten ingår fullt ut i myndigheternas miljömåls- och åtgärdsarbete och omfattas av samma grundläggande skydd enligt de allmänna hänsynsreglerna och hushållningsbestämmelserna i 2–4 kapitlet miljöbalken. Det innebär att även lokal påverkan på areellt sett mindre vattenområden och tillhörande ekosystem måste beaktas. Övrigt vatten kan också ha stort värde för rekreation, friluftsliv, naturvård och så vidare.

Utifrån regelverket gäller som huvudregel att alla geografiskt indelade vattenförekomster (yt- och grundvatten) senast år 2027 ska uppnå god ekologisk status och god kemisk status. Om status är sämre än god vid den bestämda tidpunkten, kan åtalet för när normen ska uppnås flyttas fram med en tidsfrist eller få ett mindre strängt krav än god status, två så kallade undantag. Därutöver kan det förekomma särskilda krav i vissa typer av skyddade områden.

På grund av ny lagstiftning från den 1 januari 2019 finns det större krav på redovisning på kvalitetsfaktornivå. Genom den nya lagstiftningen ökar kraven på att verksamheter och åtgärder som påverkar vattenmiljön måste redovisas på kvalitetsfaktornivå.

Rimlighetsavvägningen enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken har förändrats när det gäller miljökvalitetsnormerna för vatten. 5 kapitlet miljöbalken har kompletterats med ytterligare bestämmelser.

Två begrepp är nu aktuella:

- Otillåten försämring av vattnets status
- Äventyrande av MKN

Otillåten försämring

Försämringsförbudet gäller på kvalitetsfaktornivå och även för så kallade övriga vatten som inte är vattenförekomst. Ett exempel är om status för näringsämnen försämrats från hög till god. I de fall gränsvärden redan är överträdade eller om någon kvalitetsfaktor är bedömd till lägsta statusklass får ingen försämring ske ens på parameternivå. Inget gränsvärde för kemisk status eller för ekologisk status

avseende särskilda förorenande ämnen får överträdas i strid med det försämringsförbud som regleras i 5 kapitlet 4 § miljöbalken.

Äventyrande av MKN

Äventyrandebegreppet handlar om hur verksamheten eller åtgärden påverkar förutsättningarna att uppnå den status som den aktuella vattenförekomsten ska ha enligt en kvalitetsnorm. Äventyrandebedömningen görs alltså i förhållande till den status eller potential som ska uppnås på sikt.

En tillkommande förorening i ett vatten som redan har god ekologisk status och, om verksamheten tillåts, kommer att fortsätta att ha god ekologisk status innebär inget äventyrande.

Uttrycket "äventyra" markerar att det handlar om att se till att en plan eller verksamhet inte innebär ett allvarligt hot mot möjligheterna att uppnå rätt kvalitet i vattenmiljön. En belastningsökning för något ämne som faller under någon av de underliggande kvalitetsfaktorerna till ekologisk eller kemisk status medför generellt en risk för att inte god status uppnås/kan upprätthållas i berörda vattenförekomster. Att äventyra innebär att man medvetet tar en så stor risk att den inte kan betraktas som acceptabel när det gäller möjligheten att uppnå rätt vattenkvalitet eller tillåter att möjligheten att uppnå rätt vattenkvalitet lämnas åt slumpen.

Kommentar:

Detaljplanen har efter samrådet minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen utgått i sin helhet, vilket medför att det inte längre råder risk för negativ påverkan på Vuoskojoki som följd av markanspråk i detaljplanen. En viss förändring av planområdets indelning i allmän platsmark och kvartersmark har också skett efter samrådet. En dagvattenutredning inklusive skyfallsanalys har tagits fram som underlag till detaljplanen och miljökonsekvensbeskrivningen. Föreslagna dagvattendiken i plankartan baseras på resultatet av dagvattenutredningen för att möjliggöra ett robust dagvattensystem med hög kapacitet och säker hantering av eventuella föroreningar.

Kommunens förväntan är att resultatet av de underlag som legat till grund för detaljplanen medför, liksom de hänsynsåtgärder som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen bidrar till, att gällande miljökvalitetsnormer för vatten uppfylls.

Kommunen tackar för uppgifter om uppdaterade bedömningsgrunder, tillägg av vattenförekomster i kommande förvaltningscykel med mera som framgår av länsstyrelsens yttrande.

En dagvattenutredning inklusive skyfallsanalys har tagits fram som underlag till detaljplanen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Natura 2000

Natura 2000-klassning innebär att man inte får försämra dess gynnsamma bevarandestatus. Gynnsam bevarandestatus definieras 16 § i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. "Med bevarandestatus för en livsmiljö avses summan av de faktorer som påverkar en livsmiljö och dess typiska arter och som på lång sikt kan påverka dess naturliga utbredning, struktur och funktion samt de typiska arternas överlevnad. En livsmiljös bevarandestatus anses gynnsam när:

- dess naturliga eller hävdbetingade utbredningsområde och de ytor den täcker inom detta område är stabila eller ökande,
- den särskilda struktur och de särskilda funktioner som är nödvändiga för att den ska kunna bibehållas på lång sikt finns och sannolikt kommer att finnas under en överskådlig framtid, och
- bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam."

Naturtyper och arter som är särskilt värdefulla med högt bevarandevärde är flodpärlmussla, grön flodtrollslända, lax, stensimpa, utter, venhavre, ävjepilört.

Prioriterade bevarandeåtgärder är bland annat förbättrad hänsyn i skogsbruket, återställning av mark- och våtmarkshydrologin, återställande av strand- och bottenmiljöer och åtgärder vid vägtrummor och vägar. En långsiktigt hållbar fiskeförvaltning är också prioriterad.

Bevarandemål och bevarandetillstånd för Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem sammanfattas i tabell 5 nedan. (*Tabell saknas i yttrandet, reds. anmärkning*).

Tidigare naturvärdesbedömning av Vuoskojoki (Licab AB, 2002) visade att bäckmiljön norr om planområdet har höga naturvärden (klass 2). Även strandområdet och sjön vid bäckens utlopp har höga naturvärden. För att bibehålla naturvärdena och livsmiljöer för särskilt värdefulla arter (exempelvis utter) är det viktigt att skydda vattendraget från påverkan från dagvatten, erosion och sediment. Inga åtgärder får göras som riskerar att skada naturvärdena kring bäcken Vuoskojoki norr om planområdet. Planområdets norra gräns ska tydligt markeras ut inför exploatering av området. Det är viktigt att bevara en tillräckligt stor opåverkad skyddszon med skog och naturlig vegetation kring bäcken, låta död ved ligga kvar och bevara de naturliga bottenförhållandena genom att inte rensa undan sten och block. En undermålig strandzon skulle kunna stå i konflikt med områdets bevarandemål för "Mindre vattendrag (3260)" där man i bevarandeplanen för Torne och Kalix älvsystem anger:

"Avseende vegetationen ska de naturliga vegetationstyperna i vattendragens närmaste omgivning, på svämplan och på bottnar, bevaras i sådan utsträckning:

- att de utgör en ekologiskt funktionell kantzonen som är tillräckligt bred och intakt för att hindra läckage av sediment och skadliga ämnen samt bidrar med nödvändig skuggning och tillförsel av organiskt material.
- att de bibehåller sin naturliga struktur, artsammansättning, artrikedomen och utbredning. Under byggtid ska områden som avses bevaras som naturmark skyddas från påverkan, genom att områdena tydligt märks ut för att förhindra upplag av schaktmassor, körskador och liknande."

Kommentar:

Området norr om Attavaaravägen, i närheten av Vuoskojoki, har som helhet utgått ur planförslaget. Vuoskojoki bedöms inte längre påverkas vid ett genomförande av detaljplanen.

Rennäring

Tillgång till olika betesmarker och flexibilitet att nyttja dem vid olika årstider och väderförhållanden är mycket viktiga för renskötselns klimatsanpassningsmöjligheter. Bedömning av verksamhetens konsekvenser ska göras utifrån en helhetssyn av

samebyns markanvändning där områdets funktion och samtliga kumulativa effekter ingår för att få en heltäckande bild.

På sida 25 i MKB:n redogör kommunen för att Baste sameby har ett stängsel längs järnvägen. Stängslet finns utpekad i Sametingets kartor, varmed det får anses vara av allmänintresse för rennäringen enligt 3 kapitlet 5 § st. 1 miljöbalken. Kommunen bedömer på sida 28 i MKB:n att stängslet inte kommer att påverkas, men ger ingen närmare förklaring varför det inte kommer att påverkas. Kommunen behöver redogöra på vilket sätt det inte kommer påverkas, finns det risk för att renar hamnar mellan detaljplanen och stängslet, går det att undvika på något sätt samt vad får det för konsekvenser för rennäringen? Kommer detaljplaneområdet stängslas in? Varför/varför inte?

På sida 29 i MKB:n står det att vid detaljplanens genomförande medför det direkt bortfall på tillgången till vinterbetesmarker. Detta leder till ett högre betestryck på tillgängliga vinterbetesmarker inom samebyn, vilket sannolikt kan innebära negativ påverkan på vinterbetet inom kärnområdet Suolavaara. Behöver åtgärder vidtas för ökat betestryck inom kärnområdet?

Kommentar:

Bedömningen på sida 28 i MKB:n åsyftar effekter och konsekvenser av huvudalternativet på riksintresse rennäring. Bedömningen åsyftar alltså inte befintligt stängsel längs järnvägen.

Planområdet avses inte stängslas in. För verksamhetsutövare är det dock möjligt att uppföra stängsel inom enskild fastighet då stängsel normalt inte kräver bygglov.

Länsstyrelsen ställer frågan om åtgärder behöver vidtas för ökat betestryck inom kärnområdet? Kommunen tolkar att frågeställaren istället menar ifall åtgärder behöver vidtas som följd av ökat betestryck inom kärnområdet. Förlust av betesmark innebär kumulativ påverkan på andra områden när renar som skulle ha betat inom aktuellt område måste förflyttas till andra områden, vilket påverkar hela samebyn. I första led de samer vars betesmark försvinner, i andra led de samer vars betesmark ska tillgodose tillkommande renars behov och vidare i tur nästa grupp som behöver förflytta sig. Förlust av betesmark kan också innebära att områden blir överbetade. Följden av ökat betestryck kan bli krav på utfodring, något samebyn vill undvika så långt som möjligt.

Klimatanpassning

Det är väsentligt att beakta hydrologiska aspekter såsom avrinning och dagvattenhantering. Detta är speciellt viktigt med tanke på närheten till bäcken Vuoskojoki (Natura 2000-klassad) och att sankmarken i norra delen av området har en direkt koppling till bäcken. Vid beräkning av påverkan på miljökvalitetsnormer för recipienter, ska beräkningarna även baseras på framtida klimatpåverkande nederbörds- och temperaturförhållanden.

Klimatscenarierna prognosticerar ökad nederbörd även under perioder med minusgrader, vilket innebär att snömängd kommer att öka. Kommunen behöver förbereda/planlägga området för effektiv och säker snöhantering, samt planlägga för tillräckliga avrinningsfunktioner under snösmältningsperioder.

I det fall det framkommer att risker finns för människa, miljö och egendom, behöver de riskreducerande åtgärderna beskrivas i planbeskrivning och fastställas i plan-kartan.

Kommentar:

Beräkningar i dagvattenutredningen baseras på aktuellt kunskapsläge framtaget av SMHI om framtida nederbörds- och temperaturförhållanden. Dit hör även hänsyn till framtida snömängder och snösmältning. Detaljplanen har reviderats med avseende på åtgärder för dagvattenhanteringen genom införande av planbestämmelse som reglerar att minst 20 procent av fastighetsarea ska vara genomsläpplig [b₁].

Naturmiljö

Kommunen uppger att ett skyddsavstånd på 20 meter ska hållas till lokaler med häckande videsparv. Eftersom videsparven är känslig för buller anser länsstyrelsen att avverkningar i intilliggande områden ska undvikas under häckningstid. De hänsynsåtgärder som rekommenderas för skogsbruk bör gälla även här, det vill säga avverkning undviks under perioden 10 maj till 10 augusti. Om man inte kan anpassa avverkningstiden bör en större skyddszon, minst 50 meter, lämnas mot videsparvs-lokalen.

I MKB:n har man angett förslag på åtgärder under avsnittet för naturmiljö, bland annat att så stora delar som möjligt av naturvärdesobjekten med påtagliga naturvärden (klass 3) bör bevaras som naturmark vid en utbyggnad samt att det i de utpekade objekten är viktigt att den naturliga vegetationen och hydrologin inte påverkas samt att död ved ska ligga kvar. Det framgår inte hur det är tänkt att dessa åtgärder ska kunna genomföras när så stor del av naturvärdesobjekten kommer att exploateras?

Påverkan på Natura-2000 och våtmarkerna kan inte bedömas i det här skedet eftersom utredning kring dagvattenhantering och markavvattning inte är klar. Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att bygga på områden med våtmark där det krävs stora åtgärder som utfyllnad eller markavvattning för att kunna göra marken byggbar. Markavvattning innebär att man genomför åtgärder som permanent ändrar markens vattenförhållanden. Åtgärden genomförs för att marken ska bli lämplig att använda för ett visst ändamål. Kommunen behöver utveckla sitt resonemang och motivera ianspråktagande av våtmark för bebyggelse.

Kommentar:

Planområdets omfattning har efter samrådet minskats, vilket fått till följd att några av de klassificerade naturvärdesobjekten samt naturvärdesarterna inte längre ligger inom planområdet alternativt inte längre påverkas av detaljplanens genomförande. MKB:n har reviderats avseende kvarvarande naturvärdesobjekt inom planområdet. MKB:n har även reviderats avseende skyddsåtgärder för att förhindra påverkan på naturvärdesobjekt och arter.

Detaljplanens genomförande innebär ianspråktagande av myrmark för utbyggnad av verksamhets-/industrikvarter. Inom planområdet består den naturliga vegetationen av barrskog, kärr och myrmosaik. För att åstadkomma ändamålsenliga kvarter, en långsiktigt robust ledningsinfrastruktur och ett rationellt gatunät har området skisserats utifrån dess topografi och dess anslutningsmöjligheter till befintligt

industriområde. Med det följer planläggning av kvartersmark i myrkanter och över "tarmar" som sträcker sig, i form av låglänta myrpartier, in mellan högre partier med tallskog. De områden inom myrmosiken/kärren som är allra blötast har planlagts som naturmark med undantag av förlängningen av Vuoskojärvivägen. Gällivare kommun saknar tillgång till säljbar industrimark samtidigt som det råder hög efterfrågan på industrimark i kommunen. Kommunen, som en av flera samhällsbyggnadsaktörer, innehar bland annat rollen att tillskapa byggbar mark, inte minst för verksamheter och andra företagsetableringar som är del av industriomställningen men även för de företag och organisationer som är i andra behov av byggbar mark. Den föreslagna utbyggnaden av Vuoskojärvi industriområde sker i anslutning till befintligt verksamhetsområde med utbyggd infrastruktur. Lokaliseringen är fördelaktig ur ett samhällsekonomiskt perspektiv där kommunala investeringar kommer till utökad nytta, hållbara transporter kan gynnas och underlag för samhällsservice kan förbättras.

Kulturmiljö

Fornlämningssituationen i området är ännu inte utredd, och det är därför svårt att uttala sig om vilka kulturhistoriska värden som kan finnas och/eller påverkas förrän man känner till om detaljplanen kan komma att påverka ytterligare forn- och kultur lämningar. Länsstyrelsen informerar om att det aktuella detaljplaneområdet kommer att genomgå en arkeologisk utredning hösten 2023, vilket beslutades den 17 augusti 2023, ärende 5920–2023.

När den arkeologiska utredningen är klar kommer Länsstyrelsen meddela kommunen om behovet av ytterligare arkeologiska åtgärder.

Kommentar:

Genomförd arkeologisk utredning resulterade inte i några nyfynd av lämningar, varken fornlämningar eller lämningar med lägre skyddsvärde. Länsstyrelsen har meddelat kommunen (dnr. 431-5920-2023) att inga ytterligare arkeologiska åtgärder i form av utredning eller undersökning krävs inom planområdet.

Gestaltning

De blivande verksamheterna har ett skyltläge och kommer att synas från lokalgatan och kanske även från Malmbanan. Länsstyrelsens råd till kommunen är att gestaltungsfrågor avhandlas i planen i ett särskilt kapitel. Ett tidigt och tydligt ställningstagande kring gestaltungsprinciper som ska gälla för planområdet kan användas som stöd och vägledning vid senare prövningar, exempelvis bygglov.

Kommentar:

Kommunen noterar synpunkten. Några särskilda gestaltungsprinciper för planområdet har inte kompletterats till planhandlingarna.

Lantmäteriet, enligt skrivelse 2023-09-04

Avtal om markanvisning

Av planhandlingarna framgår att avtal om markanvisning ska tecknas.

Enligt 5 kapitlet 13 § 3 st. plan- och bygglagen ska kommunen, om avsikten är att ingå avtal om markanvisningar, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. I planbeskrivningen finns olika formuleringar om kostnader och åtaganden som exploatören ska ansvara för under plangenomförandet. Det skrivs dock inte i klartext vilka av dessa åtaganden som ska ingå i avtalet om markanvisning. Om alla åtaganden som ska ingå i avtalet redovisas, men under olika rubriker kan det i planbeskrivningen kompletteras genom:

- att alla åtaganden kortfattat redovisas under en rubrik om avtal om markanvisning, eller
- att en hänvisning till att det aktuella åtagandet ingår i avtalet om markanvisning görs efter varje åtagande, eller
- en skrivning under rubriken "Avtal", till exempel "Det huvudsakliga innehållet i avtalet om markanvisning framgår under nedanstående rubriker..." och att det därefter hänvisas till de avsnitt där åtagandena finns redovisade.

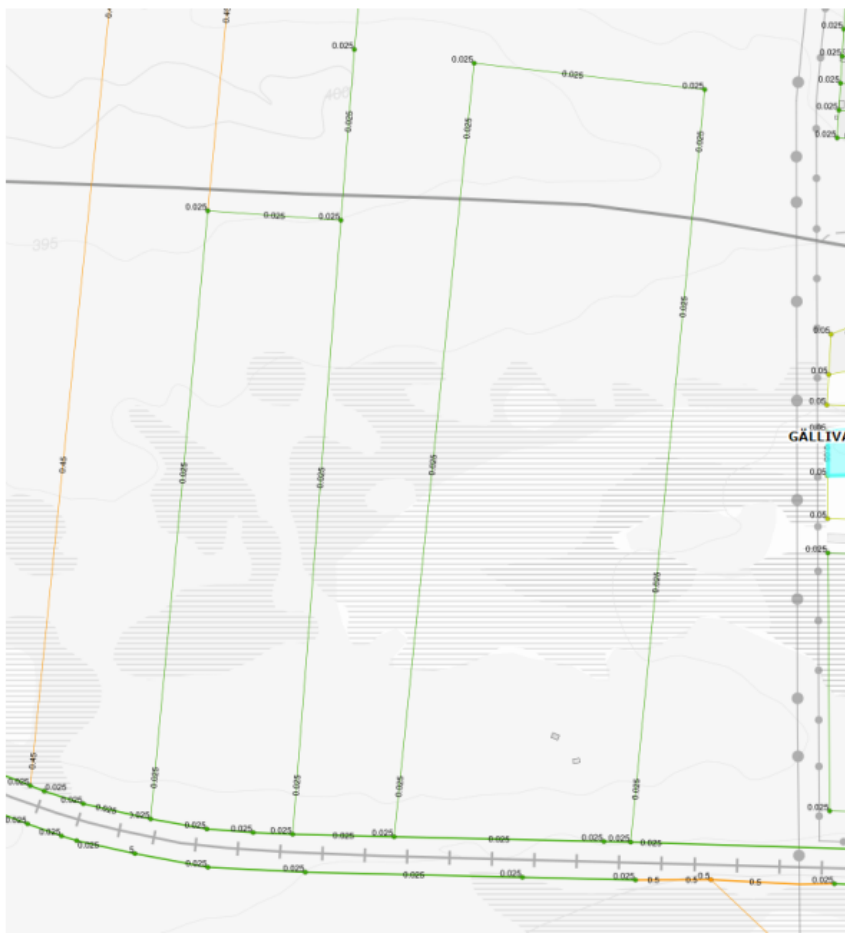
Glöm inte att även redovisa konsekvenserna (se ovan).

Kommentar:

Planbeskrivning har kompletterats med information om delar som kan ingå i ett framtida markanvisningsavtal.

Kontroll av fastighetsgränser

Ett antal fastighetsgränser inom planområdet är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter), men denna lägesosäkerhet kan vara missvisande. Det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts av kommunen. Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet som registrerades rakt av, utan kontroll, med lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stamnät kan ha god "intern" lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99. Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser.

Kommentar:

Kommunen är medveten om de lägesosäkerheter som kan förekomma. Fastigheter inom planområdet, vars gränser är osäkra, är samtliga i kommunal ägo och avses bli föremål för ändrad fastighetsindelning vid ett genomförande av detaljplanen. Det bedöms därför inte motiverat att kontrollmäta berörda fastighetsgränser.

Exploatering angiven per fastighet

Planbestämmelsen kring exploateringsgrad är utformad så att en viss angiven byggnads- eller bruttoarea är tillåten per fastighet. Lantmäteriet vill påminna om att det inte finns några fastighetsindelningsbestämmelser eller bestämmelser om minsta fastighetsstorlek i planförslaget. Det innebär att det i vissa fall kan vara möjligt att kvarteretsmarken delas upp i flera olika fastigheter. Ett sådant scenario innebär med nuvarande formulering av planbestämmelserna att den tillåtna byggnads- eller bruttoarean inom ett kvarter till exempel fördubblas om kvarteret delas i två fastigheter i stället för att ingå i en fastighet.

Om detta inte är kommunens avsikt bör kopplingen till fastighet tas bort ur planbestämmelsen.

Kommentar:

Utnyttjandegraden är reglerad i form av en procentandel av fastighetsarean. Exploateringsgraden inom kvarteretsmarken är således konstant oavsett antal fastigheter.

U-område saknas för ledning som inte försörjer kvartersmark

Inom planområdet går en befintlig ledningsrätt för starkströmsledningar, 25-F1980-229.1 samt 25-F1996-157.1 till förmån för Vattenfall AB och Vattenfall Norrbotten, elnät AB. Det finns dock inget u-område utlagt i de aktuella sträckningarna i plankartan. Utan u-område kan ledningsdragningen för allmänna ändamål bli planstridig om ledningen inte är till för försörjningen av det aktuella planområdet. Om det är kommunens avsikt att starkströmsledningarna ska tas bort behöver detta beskrivas i planbeskrivningen. I annat fall är det oftast lämpligt att plankartan kompletteras med u-område.

Kommentar:

Markreservat för allmännyttiga ändamål används i första hand för att lösa allmänna behov inom kvartersmark. Utan markreservat på kvartersmark saknas planstöd och detaljplanens genomförande kan inte garanteras. Inom allmän platsmark är anläggningar för allmännyttiga ändamål generellt alltid förenliga med användningen av den allmänna platsen. Markreservat inom allmän platsmark används i regel endast då behov finns att styra lokaliseringen en viss allmännyttig anläggning inom den allmänna platsmarken.

Syftet med markreservat för allmännyttigt ändamål inom detaljplan är att marken ska hållas tillgänglig på ett sätt som inte begränsar ledningsägares möjlighet att anlägga eller drifva en viss anläggning, exempelvis en starkströmsledning. I det aktuella fallet är området redan ianspråktaget för starkströmsledningar genom ledningsrättsbeslut, vilket i sin tur anger begränsningar för markens användning.

Vid planläggning har det, med beaktande av 4 kapitlet 32 § plan- och bygglagen, inte bedömts nödvändigt att reglera markreservat med hänsyn till ovanstående.

Trafikverket, enligt skrivelse 2023-09-06

Trafiksäkerhet

Trafikverket anser att kommunen i samband med utökning av industriområdet behöver uppföra ett suicidstängsel mellan järnvägen och hela industriområdet, både för den nya delen och för den befintliga delen av industriområdet. Anledningen till åtgärden är att barriären som järnvägen och industriområdet utgör kommer förändra hur friluftslivet rör sig i området. Trafikverket har redan idag omfattande problem med obehöriga i spårområdet.

Kommentar:

Kommunen anser att det är Trafikverkets ansvar att säkerställa trafiksäkerheten kring sina anläggningar. Frågan hanteras därmed inte i detaljplanen.

Till granskning har planområdet minskats ner i omfattning mot norr och medför en mindre påverkan på friluftslivet.

Riskfyllda anläggningar

En riskutredning behöver göras för att lämpliga avstånd till järnvägen kan upprätthållas för eventuell verksamhet inom industriområdet som omfattar brandfarliga vätskor och gaser, brännbart material samt till område med explosionsrisk.

En annan viktig aspekt är risker med hänsyn till transporter av farligt gods för att skydda omgivningen från skadeverkningar vid en olycka, men även att skydda järnvägens användning som transportmöjlighet för farligt gods.

Av handlingarna framgår att en bedömning av erforderligt avstånd till järnvägen enligt Länsstyrelsens rekommendationer är gjord och att skyddsavstånd till järnvägen kan hållas med förslaget till detaljplan.

Kommentar:

Kommunen bedömer att avståndet till spårkant på 50 meter som avgränsas av ett dike och en stigande slänt mot kvartermarken är tillräckligt för att anse att planerad markanvändning är lämplig. Någon riskutredning tas därmed inte fram inom planarbetet.

Riskbedömningar ska upprättas i samband med projektering av anläggningar eller av verksamhetsutövare i samband med anmälan eller tillståndsansökan för verksamhet. Skyddsavstånd ska beaktas och tillämpas i samband med bygglovsansökan.

Vägtrafik, kapacitet

Genomförandet av detaljplanen kommer att innebära förhöjd belastning på befintlig in-/utfart till Vuoskojärvi industriområde. Kommunen avser ta fram en trafikutredning för att bedöma kapaciteten i korsningen.

Trafikverket har tillsammans med kommunen genomfört en fördjupad utredning om funktionsbrister och behov av åtgärder avseende E45 genom Gällivare tätort. En identifierad brist är nuvarande trafiklösning vid Sommarvägen/Cellulosavägen/E45 med köbildning på grund av trafik till och från handelsområdet samt trafiksäkerhetsproblem på grund av osäkra passagemöjligheter för oskyddade. Korsningen föreslås byggas om till cirkulationsplats med översyn och komplettering av gång- och cykelnätet inklusive passager. I den kommande trafikutredningen avseende trafikalstring till industriområdet samt vid överväganden av eventuella åtgärder vill Trafikverket uppmärksamma kommunen på att ta utredd korsning i beaktande i det fall korsningen kommer att belastas mer.

Kommentar:

Korsningen Sommarvägen/Cellulosavägen/E45 har inte ingått i de kapacitetsberäkningar som gjorts för tillkommande trafikflöden till och från planområdet.

Vattenhantering, dagvatten

Eftersom påverkan av kommande markavvattning och dagvattenhantering inte är tillräckligt utredd än, har Trafikverket svårt att bedöma konsekvenserna av planförslaget. Trafikverket förutsätter att dagvatten tas om hand inom verksamhetsområdet och att ingen påverkan kommer att ske på järnvägsanläggningen.

Kommentar:

All avrinning inom planområdet, såväl före som efter detaljplanens genomförande, sker söderut. I dagsläget finns trummor under järnvägen som leder dagvattnet till recipient. Tillkommande dagvatten kommer fortsättningsvis avrinna söderut men ska, genom lämpliga åtgärder, hanteras så att negativ påverkan inte uppstår på järnvägsanläggningen.

KOMMUNALA INSTANSER

Stöd- och utvecklingsförvaltningen, enligt skrivelse 2023-09-11

Koppling till Gällivare kommuns mål

Gällivare kommuns vision "Arktisk småstad i världsklass" beskriver ett önskat samhälle som erbjuder en god livskvalité med bland annat fritid av hög klass och att samhället ska präglas av närhet och spontanitet. Vidare bygger visionen på de unika värden som finns runt omkring oss med bland annat extremt klimat, snö, ljus och mörker, sjöar, älvar och fjäll. Att skogarna inte nämns explicit i visionen kan bero på att det ses som självklart att skogarna ska finnas här, de bidrar på ett naturligt och självklart sätt till de unika värden som ger Gällivare sin särprägel och attraktionskraft. Det avspeglas också i kommunens värdegrund där ett av ledorden är "Attraktivitet" och definieras som "Ett mångkulturellt samhälle i naturskön miljö med en infrastruktur som erbjuder närhet till arbete, service och fritid". Dock kan vi inte längre ta skogarna som ger oss den natursköna miljön runt omkring samhället för givna. Många naturområden exploateras i samband med samhällsomvandlingen och industriens expansion. Andra skogar kan komma att avverkas inom en snar framtid då många nu uppnått avverkningsmogen ålder.

I kommunens verksamhetsidé lyfts att de nationella minoriteternas rättigheter, delaktighet och representation ska stärkas genom att bland annat skydda gruppernas rätt att utveckla sina språk och sina kulturer. Vidare poängteras att Gällivare kommuns målsättning är att det ska finnas attraktiva, tillgängliga och ändamålsenliga kultur- och fritidsaktiviteter, där alla ska ha möjlighet att delta.

Kommentar:

Noteras.

Social hållbarhet

I detaljplanen nämns målsättningen att gående, cyklister, trafikanter med spark, skidor, skoter eller de som åker kollektivt ska prioriteras i planeringen, inte minst genom välutformade och säkra färdvägar. Idag saknas gång- och cykelvägar fram till planområdet samt i stor del inom Vuoskojärvi industriområde. Människors hälsa påverkas positivt av fysiska förutsättningar såsom välutbyggda gång- och cykelvägnät. Det bör därför tydligare anges i planen hur gång- och cykelvägar planeras att anläggas. Trygghetsaspekterna bör beaktas för att möjliggöra trygga gång- och cykelvägar.

För att skapa en god uppväxtmiljö och goda möjligheter för barn och unga bör deras intressen, önskemål och rättigheter tas på allvar i planprocessen.

Kommentar:

Planlagd gatuområdesbredd möjliggör utrymme för separat, alternativt kantstensbunden, gång- och cykelväg inklusive tillhörande gatuordningar samt körbanor för fordonstrafik. Vid vändplanen i nordöstra delen av planområdet finns möjlighet att anlägga en gång- och cykelväg över planlagd naturmark som knyter an till Fordonsvägen för att skapa ett sammanhängande gång- och cykelvägnät med högre nyttjandegrad.

Tillgänglighet

Det framgår att övergripande krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga finns i plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen och förtydligas i tillämpningsföreskrifter. Tillgänglighetskravet gäller byggnader och vissa bygglovspliktiga anläggningar och finns som utformningskrav, tomtkrav och tekniska egenskapskrav och byggherre ansvarar för att tillgänglighet uppfylls enligt gällande lagstiftning. Vidare framgår att planområdet idag är oexploaterat. Det är positivt med ett tillgänglighetsperspektiv genom hela kedjan när områden tas fram eller förändras för att främja förutsättningar för jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättningar. För allas möjlighet att kunna vara delaktiga i så stor utsträckning som möjligt kan det vara av vikt att tillgängliggöra ytor och områden som kan vara utöver vad lagen kräver. Att arbeta med principen universell utformning vid angörande av nya områden och miljöer är värdefullt då det skapas lösningar för så många som möjligt redan från början. En ökad tillgänglighet gynnar alla medborgare men är nödvändigt för att en del medborgare ska kunna vara delaktiga och inkluderade.

Kommentar:

Noteras.

Minoritetsgrupper/rennäring

Planområdet är beläget inom fjällsamebyn Baste čearrus marker. För aktuell renskötselgrupp är området främst använt för vinterbete där renhjorden får ströva fritt. Samebyn är långsmal med en tydlig avsmalning i sydost i anslutning till Gällivare tätort. Planområdet är ej utmärkt som område för riksintresse renskötsel. Inom planområdet, västra kanten, finns en uppsamlingsplats för renar som kommer tvingas byta lokalisation.

Området innehar viss störning till renskötseln i dagsläget genom frekvent använd skoterled och skidspår vintertid. Norr om området, inom Bastes renskötselområde, finns ytterligare begräsningar som uppkommit på grund av LKAB:s utvidgning av industriområde vilket ytterligare påverkar renbetesförhållandena vintertid negativt. Sett till helheten för framtida påverkan inom Bastes renskötselområde så finns där många planer som direkt och indirekt kan komma att påverka den renskötselgrupp som befinner sig inom planområdet:

- Ändrade kraftledningsgator kopplade till Hybritprojektet som passerar del av vinterbetesland
- Eventuell start av Nautanengruvan av Boliden Mineral
- Pågående samhällsomvandling med förflyttning av Gällivare tätort och stängseldragningar till följd av utvidgning av LKAB:s industriområde
- Planerade skogsavverkningar.
- Eventuell utökning av trafik på Malmbanan
- Trafikutvecklingen inom området till följd av samhällsomvandling

Detta bör Gällivare kommun följa för att se till den totala, kumulativa påverkan för samer som bedriver renskötsel inom kommunen, då det påverkar näring såväl som möjlighet att bedriva kultur kopplat till markanvändning.

Kommentar:

Informationen i yttrandet har arbetats in i miljökonsekvensbeskrivningen i relevanta delar.

Rekreation

Planområdet och omgivande naturmarker är ett av kommunens etablerade områden för rekreation och friluftsliv och har därmed en betydelsefull funktion för folkhälsan. Stora tätorts- och bostadsnära naturområden är angelägna att bibehålla för att det ska vara enkelt för invånarna att ta sig ut i naturen utan att behöva transportera sig långa sträckor. Små, fragmenterade ytor har inte samma värde.

I den trafikstrategi som ska tas fram för Gällivare är tillgänglighet, det vill säga hur "lätt" bland annat våra kommuninvånare kan få tillgång till det utbud och de aktiviteter som de har behov av eller önskar en bärande del. I detta spelar rumslig närhet en nyckelroll. En nära lokalisering av målpunkter medför att fler får möjlighet att göra sina transporter till fots eller med cykel. En exploatering på denna plats bör endast tillåtas om en kompensation görs där motsvarande rekreationsytor tillskapas på annan, jämförbar tätortsnära plats.

Kommentar:

Detaljplanen har efter samrådet minskats ned i omfattning till cirka 52 hektar från tidigare 83 hektar. Området norr om Attavaaravägen har utgått i sin helhet och även områden västerut med befintliga kraftledning. Påverkan på naturmarker och rekreationsområden är därmed mindre i granskningsförslaget av detaljplanen.

Natur

Planområdet består av några olika biotoper: talldominerad skog med fältskikt av blåbärsris, sumpskog och myrmosaik. I vissa delar finns lång skoglig kontinuitet och vid naturvärdesinventering har sju naturvärdesobjekt hittats inom eller i anslutning till planområdet. De fyra naturvärdesobjekt som ligger inom planområdet kommer alla att påverkas av planförslaget. Även om vissa delar av planområdet bevaras som naturmark så finns stor risk att även dessa lite blötare delar påverkas negativt genom att hydrologin i närliggande områden förändras till följd av markavvattning och hårdgörande av ytor.

Vid en eventuell exploatering av området är det mycket viktigt att de försiktighetsåtgärder som anges i miljökonsekvensbeskrivningen på sidan 36 följs.

Kommentar:

Planområdets omfattning har efter samrådet minskats, vilket fått till följd att några av de klassificerade naturvärdesobjekten inte längre ligger inom planområdet alternativt inte längre påverkas av detaljplanens genomförande. MKB:n har reviderats avseende kvarvarande naturvärdesobjekt inom planområdet.

Trafik

Det går inte att bedöma de trafikmässiga konsekvenserna av planförslaget eftersom det saknas en trafikutredning. Planbeskrivningen anger dock att både bygg- och driftsskede kommer att leda till mer tung trafik vilket är negativt. En lämpligare lokalisering hade varit öster om samhället, förslagsvis i närheten av Kavaheden, för att undvika tunga transporter genom samhället.

För att hushålla med både kommunens och samhällets resurser bör befintlig infrastruktur användas i största möjliga utsträckning. Det innebär att den del av Attavaaravägen som går genom planområdet bör omvandlas till allmän väg och användas i största möjliga utsträckning. För att förhindra bullerproblematik kan en "bøj" eventuellt behöva göras i den del som är närmast bostadsområdet i

planområdets nordöstra hörn.

Det är inte beskrivet på vilket sätt hållbara transporter gynnas genom denna lokalisering utan planbeskrivningen innehåller mest vaga beskrivningar kring kollektivtrafik och gång/cykel. Bra förutsättningar för hållbara transportsätt som gång och cykel är viktiga pusselbitar för minskad biltrafik och möjligheten att nå kommunens ambitiösa klimatmål. Översiktsplanen anger också att planeringen av gång- och cykelvägar ska vara genomtänkt och skapa trygga färdvägar för både barn och vuxna. Särskilt viktigt är detta om besöksanläggningar i form av idrotts- och sportanläggningar ska etableras i området.

Kollektivtrafikförsörjning till området saknas vilket kommer att leda till att arbetsresor görs med bil i första hand.

Kommentar:

En trafikutredning har tagits fram som underlag till detaljplanen inför granskningskedet.

Detaljplanen avser att tillmötesgå ett behov av mark för etablering av olika typer av verksamheter och har föreslagits med stöd av översiktsplanen.

Planområdet har reviderats efter samrådet med avseende på planlagda ändamål och omfattar inte längre besöksanläggningar som en egen användning.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att andel personer som vistas inom området ökar. På det sättet ökar även underlaget av resenärer med kollektivtrafik och möjlighet till utbyggnad av kollektivtrafiknätet. Detta gynnar även befintliga arbetsplatser och verksamheter.

Dagvatten

Som ett resultat av klimatförändringarna kommer extrema regn att förekomma mer frekvent och med en högre intensitet i framtiden. Detta behöver planeringen av staden ta hänsyn till. Genom den ändrade markanvändningen genereras hårdgjorda ytor som medför ökad dagvattenavrinning. Enligt planbeskrivningen (sidan 37) föreslås omhändertagande av dagvatten preliminärt ske i likhet med dagvatten-systemet i befintligt industriområde, det vill säga ett öppet system med väl-dimensionerade diken. För att minska ytavrinningen bör dagvatten även tas omhand inom kvartersmark. Plankartan bör kompletteras med bestämmelser som tydliggör detta, till exempel i form av krav på genomsläpplighet, maximalt hårdgörande och/eller behållande av grönytor. Att ställa krav av denna typ kan också leda till att exploatörerna begränsar markyta för parkering vilket har många fördelar.

Det är bekymmersamt att dagvattenutredning saknas i samrådsskedet då det inte går att få en fullständig bild över detaljplanens konsekvenser.

Kommentar:

En dagvattenutredning har kompletterats till granskning av detaljplanen.

Detaljplanen har reviderats med avseende på åtgärder för dagvattenhanteringen genom införande av planbestämmelse som reglerar att minst 20 procent av fastighetsarea ska vara genomsläpplig [b1].

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden, enligt skrivelse 2023-07-06

Byggavdelningen

Detaljplanen medger en mängd olika markanvändningar som kan riskera att komma i konflikt med varandra. Planförslagets markanvändning upplevs därav inte vara avvägd utan hålls alltför öppen i förhållande till industriområdeskaraktären som är rådande i de första etapperna av Vuoskojärvi industriområde. Kommunen bör bilda sig en uppfattning och bestämma sig huruvida etapp 3 av Vuoskojärvi industriområde ska utvecklas som ett industriområde där störningar kan hanteras eller som ett verksamhetsområde med begränsad omgivningspåverkan.

Placeringsbestämmelsen [p₂] – ”Huvudbyggnad ska placeras minst 60 meter från yttersta fasledare för högspänningsledning” bör ersättas av en geografiskt avgränsad egenskapsbestämmelse där enbart komplementbyggnader och dylikt tillåts. Detta hade underlättat kommande lovprövningar i området avsevärt.

Kommentar:

Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för industri respektive verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen.

Placeringsbestämmelsen [p₂] har utgått ur planförslaget. Till följd av planområdets ändrade avgränsning i förhållande till befintlig kraftledning har istället en ny planbestämmelse [ö₁] införts som reglerar att marken endast får förses med byggnad som inte är avsedd för varaktig vistelse.

Miljöavdelningen

En verksamhet kan vara störande utan att vara anmälningspliktig eller tillståndspliktig. Exempel på sådana verksamheter är verkstäder och liknande som kräver rejäl kapacitet innan de blir ”prövade” enligt miljöbalken.

Även om tanken är att störningar ska regleras i prövningsfrågan hos bygg och miljö, så finns det inga beteckningar på plankartan som reglerar det, vilket kan begränsa myndigheten.

Av planbeskrivningen framgår att man anser att störande verksamheter (både utifrån miljö- och närboendes perspektiv) ska lokaliseras på annan plats, men om det inte reglerats i plankarta som juridiskt dokument, blir den inte möjlig att efterleva. Vilken prövning som kommunen som markupplåtare har, är inte känt för oss i dagsläget men det kan ju eventuellt begränsa den processen om det inte reglerats i plankartan, vilket i slutändan kan leda till en försäljning av tomt som inte får bygglov/tillstånd enligt miljöbalken.

Störningar för närboende är inte tillräckligt utrett enligt miljöavdelningen. Det saknas information om hur närboende påverkas i form av buller, damning och vibrationer i olika skeden av detaljplanens genomförande.

Av planbeskrivningen framgår att planområdet inte avser inrymma stora idrottsanläggningar. Det finns inga bestämmelser som reglerar det i plankartan. I värsta fall kan en trafikgenererande anläggning etableras som påverkar närboende, verksamheter och miljön.

Kommentar:

Detaljplanen har efter samrådet minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Planområdet har reviderats efter samrådet med avseende på planlagda ändamål och omfattar inte längre besöksanläggningar som en egen användning.

Räddningstjänsten

Tillgång till och kapacitet hos brandposter behöver ses över inför anläggande av området då kommunalt vatten och avlopp planeras för området. Industribyggnader ställer högre krav på kapacitet hos brandpost.

Gång- och cykelvägar till och från området bör ses över för att minska risken för olyckor då mängden trafikanter (fordonsburna, cykel, gående, kollektivtrafik) ökar. Det gäller längs Cellulosavägen fram till Vuoskojärvivägen men även inom industriområdet som helhet.

Det är viktigt att tidigt ta i beaktan förekomsten av farligt gods inom området så skyddsavstånd uppfylls eller genom tillämpbara skyddsåtgärder mot närliggande verksamhet.

Räddningstjänsten vill poängtera att industriotter riskera utgöra boendemiljöer i industrilokaler på grund av bostadsbristen i kommunen vilket behöver regleras och genom tillsyn kan och behöver kontrolleras. Detta eftersom dessa byggnader (industri, kontor) generellt inte uppfyller regelverk för boendemiljö (kort- eller långtidsboende).

Kommentar:

En förprojektering av vatten- och avloppsledningsnätet har tagits fram som underlag för detaljplanearbetet, vilken även inkluderar brandposter.

Vattenfall Eldistribution AB, enligt skrivelse 2023-08-28

Vattenfall Eldistribution AB har elnätanläggningar i området för rubricerat ärende i form av 132 kV luftledning (PL7 S3) samt 11 kV luftledning.

Markreservat

Vattenfall Eldistribution AB konstaterar att drygt 40 meter [I]-område är utlagt i plankartan för 132 kV-ledningen, vilket är bra då Vattenfall Eldistribution AB:s riktlinjer anger:

”Ny detaljplan luftledning:

Vid detaljpaneläggning ska mark för luftledning reserveras med planbestämmelsen [I]. Bestämelseområdet ska uppgå till minst 40 meter plus avståndet mellan ledningens yttre faser. Utöver ett minsta skyddsavstånd enligt ovan ska försiktighetsprincipen tillämpas avseende EMF. Inom område med detaljplan ska en luftledning

vara byggd i A-klassat utförande. Är inte luftledningen byggd i detta utförande får exploatören bekosta denna ombyggnad.”

Korsande väg under ledning

För de vägar som planeras att gå under Vattenfall Eldistribution AB:s 132 kV-ledningar anger riktlinjerna:

”Ny korsande väg eller gång och cykelväg under luftledning:

Vägområdet för korsande väg samt gång- och cykelväg bör placeras minst 10 meter från luftledningens stolpar och stag. Avstånd i höjd mellan vägbana och luftledningens faser ska vara minst det avstånd som gäller vid alla belastningsfall enligt gällande Elsäkerhetsföreskrifter. Luftledningen ska vara utförd i A-klassat utförande. Är inte luftledningen byggd i detta utförande får exploatören bekosta denna ombyggnad.”

Arbete invid luftledning och markkabel

Luftledning med spänningsnivå över 55 kV har ett säkerhetsområde om 6 meter horisontellt avstånd och 4 meter vertikalt avstånd från luftledningens faser.

Inom säkerhetsområdet får under inga omständigheter maskiner, människor, redskap eller dylikt komma in.

Schaktning / grävning invid luftledning

Man får inte ändra marknivån eller vidta annan åtgärd, t ex schaktning som kan medföra fara för ledningen eller medföra att ledningen kan vålla skada på person eller egendom. Schaktning/grävning i ledningsrätts-/servitutsområde får inte ske utan ledningsägarens i god tid inhämtade medgivande.

Säkerhetsbestämmelser vid schaktning/grävning invid luftledning enligt följande:

- Schaktning får inte ske inom ett avstånd av 10 meter från stolpar, stag och fundament i mark.
- Schaktning under en luftledning får inte göras utan att det fastställts hur eventuella marklinor går så att dessa inte skadas samt att det klargörs vilka säkerhetsavstånd som gäller invid den aktuella luftledningen i samråd med Vattenfalls representant.
- Vid arbete i närheten av en ledning gäller erforderlig ESA-utbildning

Om Vattenfalls luftledning skadas vid grävarbete är den som utför grävarbetet (entreprenören eller entreprenörens uppdragsgivare) skyldig att ersätta Vattenfall för de kostnader som uppstår i samband med reparation av skadan. Även kostnader som tredje man drabbats av på grund av att markkabel eller luftledning skadas kan bli aktuella.

Ny byggnad invid en luftledning

En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå över 55 kV, där människor inte antas vistas stadigvarande, bör byggnaden placeras på ett avstånd av minst 20 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.

Nytt upplag invid luftledning

Upplag av materiel får inte finnas i ledningsgata. En luftledning ska vara framdragen på betryggande avstånd från upplag med brännbart material och områden med

explosionsrisk. För aktuella avstånd se Elsäkerhetsverkets föreskrifter "Ledning vid upplag av brandfarlig och explosiv vara".

Upplag med brännbart material där risken för elektrostatisk uppladdning är liten samt små upplag med icke brännbart material får dock finnas invid luftledning under förutsättning att det horisontella avståndet från fasledare inte understiger 10 meter, se "Säkerhet nära elektriska ledningar" för definitioner. Avståndet gäller både inom och utom detaljplanlagt område.

Vattenfall noterar att planmässiga förutsättningar för skoterled regleras inom naturområdet i plankartan. Där skoterled passerar Vattenfall Eldistribution AB:s ledningar ska det ske på ett avstånd om minst 10 meter från närmaste stolpe och stag.

Ny detaljplan nätstation

Vattenfall Eldistribution AB önskar 10x10 meters [E]-område för befintliga och tillkommande nätstationer, enligt karta som bifogas till yttrandet. Inom [E]-området vill Vattenfall Eldistribution ha minst 2 meter till annan teknisk anläggning. Minsta avstånd till byggnad och brännbart material ska vara minst 5 meter. För 11 kV luftledningen gäller att ny byggnad ska placeras 10 meter från närmaste anläggningsdel utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk. Upplag av material får heller inte finnas i ledningsgatan. Vägar under ledning ska placeras på ett avstånd om minst 10 meter från luftledningens stolpar och stag. Avstånd i höjd mellan vägbana och luftledningens faser ska vara minst det avstånd som gäller vid alla belastningsfall enligt gällande Elsäkerhetsföreskrifter. Åtgärd som avses i ovanstående text kan bland annat bestå i att en friledning utförs:

- Som brottsäker enligt gällande standard
- I förstärkt utförande enligt gällande standard
- I klass B enligt gällande standard med stålaluminiumledare med minst 62 mm² area eller ledare av legerat aluminium med minst 99 mm² area samt med sidostagade stolpar där friledningar inte är trädsäker.

Är inte luftledningen byggd i detta utförande får exploatören bekosta ombyggnad.

Säkerhetsområde för arbete invid luftledning, 11 kV

Luftledning med spänningsnivå upp till 24 kV har ett säkerhetsområde om 4 meter horisontellt avstånd och 4 meter vertikalt avstånd från luftledningens faser.

Inom säkerhetsområdet får under inga omständigheter maskiner, människor, redskap eller dylikt komma in.

Schaktning och grävning invid luftledning, 11 kV

Man får inte ändra marknivån eller vidta annan åtgärd, t ex schaktning som kan medföra fara för ledningen eller medföra att ledningen kan vålla skada på person eller egendom. Schaktning/grävning i ledningsrätts-/servitutsområde får inte ske utan ledningsägarens i god tid inhämtade medgivande.

Säkerhetsbestämmelser vid schaktning/grävning invid luftledning enligt följande:

- Schaktning bör inte ske inom ett avstånd av 4 meter från stolpar, stag och fundament i mark.

Vid icke elektriskt arbete i närheten av en ledning gäller erforderlig ESA-utbildning.

Kommentar:

Planområdet har justerats och omfattar inte längre Vattenfalls 132 kV-ledningen. Till följd av planrådets ändrade avgränsning i förhållande till befintlig kraftledning har istället en ny planbestämmelse [ö₁] införts som reglerar att marken endast får förses med byggnad som inte är avsedd för varaktig vistelse. Område omfattar mark inom 65 meter från närmaste stag.

Markanvändning för 10x10 meters [E]-områden har lagt till på plankartan i enlighet med Vattenfalls yttrande.

ÖVRIGA

Skanova, enligt skrivelse 2023-07-06

Skanova har ingen erinran.

Kommentar:

Noterat.

Privatperson 1, enligt skrivelse 2023-08-11

Privatperson 1 konstaterar att det för närvarande finns minst tre olika intressenter som har, sinsemellan helt oförenliga, planer för det aktuella markområdet. Dessa är:

1. Gällivare kommun har gjort upp en detaljplan för Vuoskojärvi industriområde etapp 3. Denna går inte att kombinera med planerna enligt punkterna 2 och 3. Är det verkligen meningsfullt att uppföra ett större industriområde, som inom en relativt kort tid helt eller delvis måste rivas på grund av gruvverksamhet eller dragning av en 400 kV kraftledning?
2. LKAB har, i strid med tidigare löften, begärt undersökningstillstånd enligt minerallagen i området. Bolaget söker främst efter järnmalm. Undersökningstillstånd har beviljats som Malmberget nr 27. Enligt 3 kapitlet 7 § i miljöbalken ska områden som innehåller fyndigheter av värdefulla ämnen eller material som är av riksintresse skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dessa. Området ligger inom utpekad riksintresse för mineralfyndigheter. Om brytning av järnmalm kommer till stånd måste, enligt praxis, all infrastruktur inom området rivas och bebyggelsen avvecklas. Gällivare kommun skriver i detaljplanen följande: "Planförslaget möjliggör en utbyggnad av planlagda ändamål, vilket innebär att utpekade mineralfyndigheter inom planområdet inte kommer kunna nyttjas under tiden för pågående markanvändning." Är kommunen och LKAB överens om detta? Gruvbolaget fortsätter ju undersökningsarbetet för att konstatera järnmalm inom området. Varför gör LKAB det om marken inom överskådlig tid ska fungera som industriområde?
3. Svenska kraftnät planerar att bygga en 400 kV kraftledning mellan Porjusberget och Vitåfors inom ramen för Hybrit-projektet. Det har förts fram två alternativa dragningar, benämnda P och P1. Alternativet P1 är inte förenligt med Gällivare kommuns fördjupade översiktsplan. Planen för Vuoskojärvis

industriområde oimintetgörs genom att luftledningen tar marken i anspråk. Även detaljplanen kolliderar med dragningen enligt alternativ P1. Enligt 2 kap 14 § i ellagen (1997:857) får nätkoncession för linje inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Såvitt vi känner till fortsätter dock Svenska kraftnät planeringen för en högspänningsledning om 400 kV.

Vi ställer oss frågande till bristen på samordning gällande områdets framtida användning. Det förefaller varken samhällsekonomiskt eller företagsekonomiskt vettigt att tre olika intressenter parallellt och oberoende av varandra gör upp detaljerade planer för samma markområde, när endast en kan använda det i framtiden.

När det gäller innehållet i själva detaljplanen menar vi att det är oerhört viktigt att bäcken Vuoskojoki skyddas från all negativ påverkan, såväl under byggnadsfasen som under driftsfasen. Vuoskojoki ligger norr om det planerade industriområdet och flyter parallellt med dess gräns. Det kortaste avståndet är cirka 100 meter. Bäckens ingång som en del i Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem. Natura 2000 omfattar värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Natura 2000-området finns särskilt stora arealer naturtyper, varav många är i särklass vad gäller kvalitet, både nationellt och internationellt. Sammantaget utgör just vattensystemet som helhet det stora värdet med Natura 2000-området. Det åtnjuter därför skydd från älvmynningen ända upp till fiskens lekplatser. Älvsystemet är en av de få stora oreglerade älvarna med ursprungligt, naturligt reproducerande bestånd av östersjölax och havsöring.

En naturvärdesinventering utfördes under åren 2021–22. I naturvärdesinventeringen konstateras att bäckmiljön omkring Vuoskojoki har höga naturvärden (klass 2), med ett flertal rödlistade växter och fåglar. I MKB:n står därför under rubriken "Förslag till åtgärder" att "Inga åtgärder får göras som riskerar att skada naturvärdena kring bäcken Vuoskojoki norr om planområdet." Vattendraget Vuoskojoki omfattas också av strandskydd enligt 7 kapitlet 14 § i miljöbalken om 100 meter på ömse sidor av vattendraget. Inom strandskyddat område ska bland annat goda livsvillkor för växt- och djurliv bevaras. Att skydda Vuoskojoki vid en utbyggnad är särskilt angeläget, eftersom Vattenfall nyligen gjort en omdragning av en kraftledning innefattande två nya övergångar, med negativ påverkan på bäcken. Genom att förklara vattendraget som Natura 2000-område har svenska staten gjort ett åtagande, såväl nationellt som internationellt. Det framgår av handlingarna att såväl planbeskrivningen som miljökonsekvensbeskrivningen är medfinansierad av Europeiska unionen. Vill verkligen EU bidra till en detaljplan som riskerar att allvarligt skada en del av ett Natura 2000-område, ett system som unionen själv initierat?

I norra delen av planområdet sker avrinningen norrut ner mot vattendraget Vuoskojoki. Eftersom någon dagvattenutredning för det aktuella området ännu inte är färdigställd, är det svårt att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att förhindra att de förändrade yt- och dagvattenförhållandena får en negativ påverkan på Vuoskojoki och Natura 2000-området. En god början kan ändå vara att följa de förslag till åtgärder som lämnas i miljökonsekvensbeskrivningen:

- Planområdets norra gräns ska tydligt markeras ut inför exploatering av området
- Orenat dagvatten får inte ledas ut i sumpskog och myrmark
- Länshållningsvatten ska samlas upp och renas innan det släpps ut igen för att

- inte påverka känsliga recipienter och miljökvalitetsnormer
- När det gäller dagvattenflöden och föroreningsbelastning bör ett dagvatten-system tas fram som minimerar påverkan på nedströms liggande recipienter och skyddsvärd natur.

Kommentar:

Kommunen för dialoger med Svenska Kraftnät och LKAB om frågor som rör samhällsplanering. Svenska Kraftnät har meddelat att en korridor för 400 kV-ledning i dragning enligt alternativ P1 inte är aktuellt. Planförslaget och planerad kraftledningskorridor ligger därmed inte i konflikt med varandra.

Undersökningstillstånd innebär ensamrätt att kartlägga geologin inom det aktuella området med syfte att ta reda på om det finns en fyndighet. Ett undersökningstillstånd är enbart ett första steg i ett prospekteringsarbete och innebär inte per automatik att det blir gruvbrytning. Enbart ett fåtal undersökningstillstånd leder så långt som till tillstånd om att utvinna mineraler.

Riksintresse för ämnen och material täcker en stor del av tätorten. I kommunens översiktliga planering för markanvändningen i tätorten görs avvägningen av vilka områden som är lämpliga för mineralverksamhet och vilka som är mer lämpliga för annan markanvändning. Den aktuella marken har bedömts som mer lämplig för verksamheter.

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Med det omarbetade planförslaget har även avståndet till Vuoskojoki utökats. Till granskning har planförslaget kompletterats med en dagvattenutredning med förslag på dagvattenlösning samt med beräkningar av påverkan miljökvalitetsnormer för vatten. Utredningen har inarbetats i planbeskrivningen och i MKB:n.

Privatperson 2, enligt skrivelse 2023-09-04

Vi är väldigt besvikna och oroliga över de planer som ligger för utökningen av Vuoskojärvi industriområde. Industriområdet kommer att kapa våra vägar ut i skog och mark och även ta bort delar av de skogsområden som vi visats i och nyttjar. Våra kvarter kommer bli närmast omringat av industrimark. Närheten till skogen är för många av oss en av anledningarna till valet att bosätta oss just här och det är sorgligt att det finns avsikter att till stor del förstöra det. Dessutom finns en oro hur kommunens planer påverkar våra fastigheters värde och attraktivitet.

Enligt samrådsförslaget kommer en av infarterna till industriområdet att gå alldeles bakom villatomterna, exempelvis Blockvägen 24, 26 och 28. Det innebär att vi kommer att få tung trafik alldeles inpå tomten, vilket kommer innebära högre ljudnivåer och mer damm. Redan idag förekommer störande ljud från det befintliga industriområdet, men det är i alla fall några hundra meter bort. Värst med förslaget är dock oron för tung trafik när man har barn som är ute och leker i närområdet!

Ingen av oss vill ha en utökning av industriområdet överhuvudtaget, men det är främst fyra områden där vi vill se en förändring:

- Vi vill inte se en utökning av industriområdet norr om Attavaaravägen (södra Sikträskvägen).
- Vi vill att man drar om vägen så att infarten till industriområdet inte hamnar alldeles nära villakvarteren då vi anser att det försämrar såväl boendekvaliteten som säkerheten i området.
- Vi vill att man delar upp byggandet i etapper och börjar söderifrån. På det viset minimeras trafiken på infarten som är närmast Blockvägen under byggtiden.
- Vi vill att vägarna till området utformas så att södra infarten blir huvudinfart på området såväl under byggtiden som när det är klart.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått. En minskning av planområdet innebär att andelen trafikrörelser till området minskar. Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikrörelser till planområdet.

Detaljplanen reglerar inte någon etappindelning av områdets utbyggnad, däremot är det högst troligt att en utbyggnad inklusive efterföljande försäljning av fastigheter kommer att ske gradvis för att hantera de ekonomiska konsekvenser som följer av områdets iordningställande.

Privatperson 3, enligt skrivelse 2023-09-04

I egenskap av sakägare som boende på Blockvägen framförs ett antal synpunkter på detaljplanen gällande Vuoskojärvi industriområde – etapp 3.

Detaljplanen brister i uppfyllandet av den fördjupade översiktsplanen som antagits samt bryter mot bestämmelser i plan- och bygglagen.

Detaljplanen tar inte hänsyn till enskilda intressen då planområdet norr om Attavaaravägen samt vissa av de södra delarna ligger för nära befintligt bostadsområde och kommer medföra olägenheter för de boende på Blockvägen och Movägen i form av ökad trafik och bullerstörningar. Utöver detta medger detaljplanen alla former av industriverksamhet i större delen av planområdet, vilket inte är förenligt med bestämmelserna i 2 kapitlet § 5 plan- och bygglagen (2010:900) gällande människors hälsa och säkerhet samt förebyggande av bullerstörningar. Ovanstående är inte heller förenligt med den fördjupade översiktsplanen där det anges att "Tillkommande verksamheter får inte vara störande för befintliga bostäder i området".

Miljökonsekvensbeskrivningen anger att trafik inom, till och från planområdet kommer att öka liksom bullernivåer från tillkommande trafik samt planerade verksamheter kommer att öka och att boende inom området kommer att uppleva en ökad störning. Planbeskrivningen innehåller ingen redovisning av beräknade bullervärden, en beskrivning av de överväganden som legat till grund för planens utformning, beskrivning av, samt motivering till, åtgärder som regleras med planbestämmelser för att förebygga eller minska bullerexponeringen. Med detta som utgångspunkt innebär

det att vi som sakägare inte ges full information avseende de störningar som vi kommer drabbas av utan endast kan yttra oss i generella drag gentemot den påverkan detta kan ha för våra enskilda intressen samt påverkan på vår hälsa och säkerhet.

Med anledning av att vi saknar samtlig information avseende trafik samt buller redogör inte detaljplanen heller för hur kravet uppfylls avseende människors hälsa och säkerhet med avseende på ökad trafik samt ökad bullernivå. Det bör särskilt beaktas att trafik till och från området sker via vägar som passerar skolverksamhet samt att bostadsområdet innefattar en stor del barnfamiljer. Då detaljplanen medger all form av industri inom planområdet är utgångspunkten för yttrandet att detaljplanen därmed också möjliggör tung, frekvent trafik.

I miljökonsekvensbeskrivningen anges att konsekvenserna för friluftsliv och rekreation blir små. Ställer mig frågande till om kommunen med hänseende till PBL kap. 2 § 3 tagit i beaktning samtliga punkter avseende natur- och kulturvärden i områden samt om de allmänna intresset beaktats då området har ett stort rekreativt värde för medborgarna i kommunen. Området i sig är lämpat för rekreation till följd av både tillgängligheten från bostadsområden samt anslutningen till Dundret. En stor andel medborgare både nyttjar och har valt att bo i området till följd av det rekreativa värdet som kraftigt kommer att försämrats om den föreslagna detaljplanen antas, framförallt avseende estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikorörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartersmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Privatperson 4, enligt skrivelse 2023-09-05

Som boende i kvarteret vill jag uttrycka mina synpunkter och farhågor gällande etapp tre av Vuoskojärvi industriområde.

1. Enligt den fördjupade översiktsplanen ska tillkommande verksamheter inte vara störande för boende samt ska den verksamhet som avses bedrivas inte vara av transportintensiv natur. Trots detta är samtliga tomter förutom en avsedd för industri, som, enligt planbestämmelsen, även ska tillåta bränsledeponi. Något som rimmar lika illa med en icke-trafikintensiv verksamhet som med villakvarter med många barnfamiljer. Jag anser att den detaljplan som presenteras nu är alldeles för bred och förlåtande i begränsningen av verksamhet. I och med att detaljplaneförslaget medger ianspråktagande av mark på norra sidan om Sikträskvägen (även omnämnd Attavaaravägen) leder detta till att befintliga bostadskvarter blir helt omringade av industri.

2. Vid samrådsmötet tog kommunens tjänstemän upp att det redan i dagsläget kommit in flertalet anmälningar till kommunen gällande buller. En utökning av Vuoskojärvi industriområde kommer med säkerhet inte att leda till en minskning av anmälningar. I detaljplanen tas även höjd för både skjutbana och motorsportsarenor. En barriär av 200 meter grönområde räcker helt enkelt inte, speciellt när stora delar av grönområdet är avverkat. Även här refererar jag till att det, i den fördjupade översiktsplanen, anges att ytterligare expansion av industriområdet inte ska vara störande för befintliga boende. Enligt det detaljplaneförslag som nu ska beslutas om lämnas mer utrymme för natur kvar inne på industriområdet än till de vidliggande bostadskvarteren. Marken belägen norr om Sikträskvägen (Attavaaravägen) ligger även högre än bostadskvarteren vilket gör att ljud, i större utsträckning, kommer färdas till omkringliggande bostadskvarter.

3. En ordentlig utredning av trafiksituationen bör göras före etapp 3 inleds. Genom att utöka Vuoskojärvi industriområde så leds inte bara mer trafik in längs med Vintervägen utan också mycket tung trafik. Stor del av trafiken går via Mellanvägen, trots trafikbegränsningar, i och med att det är den kortaste vägen från LKAB. En väg som kantas av flera förskolor och en grundskola. Något som påverkar hela Mellanområdet.

4. En expansion av Vuoskojärvi industriområde hade försvårat nyttjandet av skog och natur för hela Mellanområdet. Området nyttjas i stor utsträckning till promenader, skidåkning, skoter av inte bara boende på kvarteret eller Mellanområdet utan av stora delar av de boende i tätorten. Precis de aktiviteter som Gällivare kommun vill värna om som en "arktisk småstad i världsklass". Alternativa områden för utveckling av industri anser jag vara utanför tätbebyggt område, exempelvis den del av Mellanvägen som ligger mellan Malmbergsleden och Koskullskulle alternativt mellan Koskullskulle och flygplatsen. På detta vis leds trafiken utanför tätorten samt påverkar trafiken inga boende. Som ett sista alternativ vädjar jag att man åtminstone stryker den delen som är norr om Attavaaravägen samt delar in resterande del av expansionen i mindre etapper varav man startar så långt söder om bostadskvarteren som möjligt och hellre jobbar sig västerut mot inlandsbanan/Sikträsk. Detta för att, i enlighet med den fördjupade översiktsplanen, inte störa de befintliga bostäderna i området. Sveriges tredje största kommun sett till yta kan inte vara tvungen att placera tung industri 200 meter ifrån ett bostadsområde som bebos av till stor del barnfamiljer.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikrörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartsmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Kommunen planerar för industri/handel/verksamheter på andra områden inom tätorten och just det området som nämns är aktuellt för sådan typ av användning. Aktuellt planområdet behövs också då behovet av verksamhetsområden är stort, bland annat med avseende på den gröna omställningen inom industrisektorn som pågår.

Privatperson 5, enligt skrivelse 2023-09-06

Jag kan inte förstå varför kommunen envisas med att trycka på oss boende industrier i närområdet. Först hade vi ett helvete med att kämpa emot HYBRIT-anläggningen som hotade existensen. Nu kommer andra etableringar. Det finns ödemark runt om dit industriområden skulle kunna lokaliseras. Varför i närheten av villabebyggelse? Varför ska industrier tryckas in runt om Vuoskojärviområdet och stänga in oss på samma sätt som skett i Malmberget av en annan aktör. Jag kan inte förstå.

Synpunkter:

- Det ska brytas mark för flera vägar och det kommer osvikligen att leda till damm- och bullerproblematik under flera års tid. Ska vi hamna i samma sits som Östra Malmberget? Hur ska det lösas?
- Håll er söder om Attavaaravägen och reservera partiet norr om vägen till det populära ströv- och rekreationsområden det är nu. Tomterna söder om Attavaaravägen kan ni exploatera enligt underlaget, men partiet norr om vägen kommer att slå sönder ett populärt strövområde. Det tränas hundar där. Orienterare kör sina pass där. Bär plockas. Jag och min sambo brukar promenera i området.
- Inte någonstans i underlaget vi fått har man försökt analysera konsekvenserna för oss boende. Vi kringgärdas mer och mer av industribebyggelse. När Vuoskonjärvi etapp 1 projekterades fick vi veta att industrierna där inte skulle bullra. Idag kan vi höra resultatet. Det blev inte så. Den andra konsekvensen

gäller att vi mer och mer kringgärdas av industrifastigheter. Vad händer med priserna på våra fastigheter?

- Kanske skulle kommunen överväga att lösa in hela Vuosko-området, så slipper både ni och vi besvär.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikrörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartersmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

För klagomål om buller från befintligt industriområde kan en anmälan lämnas in till kommunens avdelning för miljö- och hälsoskydd.

Privatperson 6, enligt skrivelse 2023-09-05

Reflektioner över planförslaget:

- Den föreslagna norra infarten till etapp 3 hamnar ca 85 m från vårt hus på Blockvägen 26. Industriområdet kommer skapa tung, bullrande trafik (lastbilar, hjullastare o d) alldeles bakom vårt hus. Det går inte att jämföra med Attavaaravägen som idag är väldigt lågt trafikerad. Mest hundrastare och stugägare som åker där högst sporadiskt.
- Den föreslagna etableringen på norra sidan av Attavaaravägen skärmar av våra möjligheter att ta oss västerut ut i naturen. Industriområdet stänger av oss i söder. Bäckan i norr slipper man inte över hur som helst, speciellt inte barnen. Österut ligger Vintervägen och Mellanområdet.

Jag önskar inte fler industritomter enligt förslaget men om ni går vidare är mina förslag till förbättringar:

- Hitta en bättre anslutning till industriområdet än den föreslagna norra infarten. Medavseende på buller är den allt för nära bostäderna enligt förslaget. Barnen drar sig gärna ut ditåt för att leka även. Känns inte säkert. På samrådsmötet

sade tjänstemännen att det bör vara 200 m avstånd till industriområdet från bostäder. Vägen hamnar dock endast 85 m från vår bostad.

- Slopa etableringen av ett industriområde norr om Attavaaravägen. Det är den riktning ut i naturen som vi har kvar från bostadsområdet. Norra sidan av Attavaaravägen ligger även högre upp i terrängen än bostadsområdet och befaras ge mer buller av den anledningen.
- Om förslaget trots allt blir av, vädjar jag om att börja bygga den södra delen av industriområdet och sedan hålla sig så långt bort från bostadsområdet det bara går med byggtrafiken.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikorörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartersmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Privatperson 7, enligt skrivelse 2023-09-06

Fredagen den första september 2023 stämplade jag ut från jobbet för att ta en timmes friskvård innan jag hämtade barnen från förskolan och skolan. En av flera fina förmåner för kommunanställda som visar att Gällivare kommun tar personalens hälsa och välmående på allvar. Jag åkte hem och begav mig ut på en promenad i skogen alldeles i närheten av vårt hus. Vädret var skapligt, en sådan där sensommardag när lite av sommarens sista värme dröjer sig kvar, innan höstkylan nyper löven. Jag tog den lilla stigen som går från baksidan av vår tomt. Tänk att jag inte behöver ta ett enda steg på asfalt så är jag ute i skogen. Ofta har jag tänkt; "att vi kan få ha det så fint". Det är sådant man gärna skryter om för sina vänner eller berättar för folk söderifrån när de välment nyfiket undrar varför man väljer att bo just i Gällivare.

Just för närheten till naturen och skogen tog vi ett lån på över 2 miljoner kronor och köpte huset på Blockvägen 26. Det läget vi har där har vi inte riktigt hittat någon annanstans i Gällivare tätort, och vi har verkligen letat – vi letade i 7 år innan vi köpte just det huset. Strax efter att vi flyttat in i huset fick vi kännedom om planerna på att anlägga HYBRIT:s vätgasproduktion i skogen alldeles i närheten av

vårt kvarter. Det kanske låter överdrivet, men där och då försvann marken lite under fötterna. Vi undrade "vad har vi gjort, som köpt hus just där!?". Vi försökte göra det vi kunde, vi skrev på grannens yttrande och skrev vårt eget. När beskedet kom, att HYBRIT otroligt nog hade lyssnat till oss närboende och inte valde att gå vidare med sina planer, så var det en otrolig lättnad och glädje. Sedan fick vi kännedom om kommunens planer.

Åter till min skogspromenad. När jag går där, kryssar mellan nedfallna träd efter stormen i somras, så känner jag inte det lugn jag brukar känna. Jag känner sorg. Sorg för att denna lilla skog, som vi tycker så mycket om, den vill någon ta bort. Jag förstår att jag varken är den första eller den sista som är med om detta, många skogar är ju just "någons skog". Och då menar jag förstås inte den någon som äger skogen utan den någon som älskar skogen; som går till den, är i den, som vet vad den skogen gör med en.

Om Gällivare ska bli den arktiska småstaden i världsklass så förstår jag att vi behöver industrin. Den ger jobb, den ger framtidstro och möjligheter. Mycket kan sägas om industrin, men sällan är den vacker eller hälsofrämjande, det tror jag såväl arbetare inom industrin, boende i Östra Malmberget samt boende i Koskullskulle vet allt om. Om Gällivare ska bli den arktiska småstaden i världsklass där vi faktiskt skryter om hur fint vi har det så kan inte industrin medvetet placeras så att de invånare som ännu faktiskt vill bo här ska behöva se och höra den varje dag. Trots att det industriområde som redan finns ska vara industri som är "icke störande" så hör vi den, i stort sett varje dag (Se bilaga: Ljudfil – "Inspelning med mobiltelefon från vår altan" på Blockvägen 26, den 30/8 – 2023 kl. 16.52). Detta kommer inte minska, och med det förslag på vägar som är lagt kommer även trafikbuller att öka enormt. Enligt förslaget går en av infarterna ca 85 meter från vår tomt.

Jag har många gånger försökt försvara Gällivare kommun när folk klagar, folk uttrycker ibland kategoriskt att "kommunen kan inte göra något rätt". Jag har välvilligt tänkt att de som fattar besluten inte vill någon illa, att alla försöker göra det som blir bäst för vår kommun. Så tänker jag även fortsatt, jag tror inte att någon vill någon illa. Men det jag ändå börjar undra är om man har det långsiktiga perspektivet med sig. Är det verkligen det här som är det bästa för Gällivares medborgare och Gällivares varumärke? Jag kan tyvärr säga att om dessa planer blir verklighet så kommer det inte kännas rätt i magen att skryta om vår lilla plats på jorden. Jag vet inte ens om jag längre kan se mervärdet i att bo just här.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikrörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med

begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartsmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Privatperson 8, enligt skrivelse 2023-09-05

Vi anser att detaljplanen för Vuoskojärvi industriområde etapp tre avslutas då ett genomförande inte kan genomföras utan betydande miljöpåverkan på natur och boendens närmiljö. Avsteg från tidigare detaljplaner har redan genomförts med dåliga resultat. Att upprepa dessa är väldigt olyckligt.

Grunder:

- Planen innebär en oåterkallelig påverkan av värdefull bostadsnära natur och att den medför stora ingrepp i områdets speciella natur- och kulturmiljö. Detta gäller både för närboende och övriga inom Mellanområdet. Vi förstår inte hur en arktisk småstad i världsklass anser att ett skoter och skidspår igenom ett industriområde kan anses attraktivt. Det motsäger även syftet med detaljplanen där det framgår följande:” Vidare är syftet att skogsområdet närmast befintliga bostäder ska behålla sin funktion som närskog”.
- På sidan 24 i planbeskrivningen finns en tolkning av jämställdhet och synen på denna: ”JÄMSTÄLLDHET Jämställdhet i Gällivare innebär att alla har möjlighet att ta del av och bidra till samhällsutvecklingen. Jämställdhet ska genomsyra och belysas i alla delar av planering och byggande. Det innebär att kommunen ska skapa möjlighet för trygga och tillgängliga miljöer, ett differentierat näringsliv och ett brett utbud av fritidsaktiviteter som riktar sig till både män och kvinnor i olika åldrar.” Genom utökning av befintligt industriområde skapas en otrygghet för boende på Vuoskojärvi och försvårar möjligheten till att nyttja områden för rekreation och friluftsliv. Kön är en faktor i upplevelsen av otrygghet där kvinnor är en utsatt grupp, en utökning av industriområdet är tvärtemot vad Gällivare kommun anser sig stå för. Även för människor i ung ålder kommer otryggheten öka då närhet till natur och god uppväxtmiljö byts ut till närhet av tunga fordon och industri.
- Buller och ljudföroreningar som redan är ett problem idag kommer att öka vilket försämrar boendemiljön för boende på Vuoskojärvi och kringliggande kvarter. Klingande metalliska ljud och signaler från entreprenadmaskiner som är designade för att höras gott är redan en störning. Med tanke på gruvornas skiftform kan dessa ljudföroreningar uppkomma när som helst på dygnet.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikrörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartersmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Boenden på Blockvägen och Movägen, enligt gemensam skrivelse 2023-09-05

Vi önskar att få framföra våra synpunkter och invändningar gällande det aktuella förslaget och den medföljande miljökonsekvensbeskrivningen för den nya detaljplanen "Vuoskojärvi industriområde etapp 3" med beteckningen KSst/2022:43. Vi anser att det finns flera betydande frågeställningar som är av stort intresse och som borde beaktas noggrant i planprocessen. Här följer en beskrivning av våra huvudsakliga synpunkter, med referenser till plan- och bygglagen (2010:900):

- Bristande överensstämmelse med lagar och riktlinjer: Enligt plan- och bygglagen (2010:900) är det av yttersta vikt att en detaljplan inte bara beaktar kommunens allmänna intressen utan också tar hänsyn till enskilda intressen och behov. Vi anser att det nuvarande förslaget inte uppfyller dessa grundläggande krav i plan- och bygglagen, särskilt med avseende på hur det påverkar vårt område och dess invånare.
- Påverkan på boendemiljön och hälsa: I enlighet med plan- och bygglagen bör kommunen sträva efter att skapa en säker och hälsosam boendemiljö. Vi vill framföra vår oro över att den föreslagna detaljplanen kan ha negativa konsekvenser för vår boendemiljö och hälsa. Erfarenheter från tidigare utvidgningar av Vuoskojärvi industriområd visar på problem som buller, damm och ökad trafik, vilka har en betydande negativ inverkan på vår livskvalitet och hälsa. Vi är oroliga för att en ytterligare utökning av industriområdet kan förvärra dessa problem och skapa ohållbara boendeförhållanden. Vi anser också att denna planbeskrivning är särskilt bristfällig när det gäller området som ligger direkt väster om Blockvägen på norra sidan av Attavaaravägen. Detta område är topografiskt olämpligt med tanke på dess närhet till bostadsområdet.
- Vi anser att kommunen har misslyckats att uppfylla plan- och bygglagen (2010:900) som syftar till att ta hänsyn till både allmänna och enskilda intressen och främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden. Det föreslagna förslaget förefaller inte vara i linje med dessa bestämmelser och det skapar en oro för att våra enskilda intressen inte har beaktats på ett adekvat sätt i planprocessen.

- Vi anser att kommunen bör överväga alternativa platser för industriområdet som skulle vara mer lämpliga ur både laglig och praktisk synvinkel. Detta är särskilt viktigt med hänsyn till plan- och bygglagen, som syftar till att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden. Ett område som vi anser vara mer lämpligt är området kring Kavaheden vid Kirunagatan och Mellanvägen som går i riktning mot Koskullskulle, vilket skulle minimera olägenheterna för boende och samtidigt bevara vårt område som ett rekreationsområde. Det alternativa förslaget skulle även leda till en koncentration av trafiken till de närbelägna industriområdena LKAB Vitåfors och Boliden Aitik, vilket skulle undvika att tung trafik behöver passera genom samhället dagligen. Det skulle gynna hela samhället genom att förbättra trafikmiljön och minska tung trafik så mycket som möjligt.

Vi uppmanar kommunen att följa plan- och bygglagen (2010:900) noggrant och att ta våra synpunkter och invändningar på stort allvar i planprocessen. Det är av högsta vikt att säkerställa att detaljplanen är i överensstämmelse med lagen och att den tar hänsyn till både allmänna och enskilda intressen.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikrörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartsmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

Kommunen planerar för industri/handel/verksamheter på andra områden inom tätorten. Just det området som nämns är inte utpekad i den fördjupade översiktsplanen för denna typ av markanvändning. Aktuellt planområdet behövs då behovet av verksamhetsområden är stort, bland annat med avseende på den gröna omställningen inom industrisektorn som pågår.

Boenden på Blockvägen och Movägen, enligt gemensam skrivelse 2023-09-06

Vi som bor på Blockvägen och Movägen är besvikna och oroliga över de planer som ligger för utökningen av Vuoskojärvi industriområde. I Gällivare kommuns värdegrund går det bland annat att läsa om attraktivitet: "Ett mångkulturellt samhälle i naturskön miljö med en infrastruktur som erbjuder närhet till arbete, service och fritid." Vad är

det för naturskönt med ett industriområde? Hur attraktivt är ett villakvarter insprängt i ett industriområde? Våra villakvarter ligger än så länge i närheten av ett naturskönt område, fina skogsmarker med svamp, bär, stigar och vandringsstråk. I dagsläget ser vi industriområdet i viss mån. Det förekommer en hel del störande ljud men vi kan åtminstone vända blicken mot skogen eftersom vi har fria ytor däråt.

Det nya industriområdet kommer att kapa våra vägar ut i skog och mark och ta bort delar av de skogsområden som vi visats i och nyttjar, för att inte tala om nivån av störande ljud som kommer att öka. Våra kvarter kommer att bli närmast omringade av industriområdet. Kommunens planer slår sönder stora delar av de värden som ger oss livskvalitet i detta område. Närheten till skogen är för många av oss en av de största anledningarna till att man valt att köpa ett hus just på Blockvägen eller Movägen och det är sorgligt att det finns avsikter att till stor del förstöra det. Dessutom finns oro för hur kommunens planer påverkar våra fastigheters värde och attraktivitet.

Enligt det förslag som skickats ut kommer en av infarterna till industriområdet att gå alldeles bakom villatomterna, se till exempel Blockvägen 24, 26 och 28. Det betyder att vi kommer få tung trafik alldeles inpå tomten, vilket innebär högre ljudnivåer och mer damm. Värst är dock oron för tung trafik när man har barn som är ute och leker i närområdet!

Flera av oss har pratat med kommunalrådet Henrik Ölvebo som uttryckt att det inte bör byggas norr om Attavaaravägen (Södra Sikträskvägen), även att det inte kommer att byggas där. Han måste förstås tala för sig själv, men som folkvald politiker och kommunalråd får man räkna med att sådana uttalanden väger tungt för medborgare i vår situation. Vi har också redan tidigare önskat ha ett möte med de tjänstemän som arbetat med detta (men ej fått möjlighet till det) och beskrivit våra synpunkter, se till exempel mail skickat till Josefin Ekbäck 2022-10-05.

Sammanfattningsvis vill vi inte att kommunen går vidare med planerna på att utöka Vuoskojärvi industriområde.

I det fall kommunen ändå väljer att gå vidare med förslaget framför vi tre huvudsakliga synpunkter:

- Vi vill inte se en utökning av industriområdet norr om Attavaaravägen (Södra Sikträskvägen).
- Vi vill att man drar om vägen i det befintliga förslaget så att den norra infarten till industriområdet inte hamnar alldeles nära villakvarteren då vi anser att det försämrar såväl boendekvaliteten som säkerheten i området.
- Om planerna, trots våra synpunkter, blir av så anser vi att byggnationerna till en början och i första hand sker i de södra delarna av området för att så långt det går skydda miljöerna runt villakvarteren.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet hörsammat vädjan från närboende. Detaljplanen har till granskning minskats ned i omfattning till cirka 51 hektar. Bland annat har området norr om Attavaaravägen, närmast befintliga bostäder, utgått i sin helhet. Även området väster om befintlig kraftledningskorridor har utgått.

Planförslaget innefattar efter omarbetning endast tillfart via Vuoskojärvivägen. Detta för att öka avståndet till bostäder och minska eventuell störning av trafikerörelser till planområdet. Avstånd från kvartersmark inom planområdet till närmaste bostadsfastighet är nu 125 meter. Planområdet har minskats ner för att begränsa den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Till granskning har markanvändning ändrats och möjliggör nu för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan närmast bostadsbebyggelsen. Det innebär att mer störande verksamheter enbart kan lokaliseras inom kvartersmark med markanvändningen Industri, som ligger inom ett större avstånd från bostäder. Ett område med naturmark säkerställs mellan kvartersmark och bostäder för att minska den visuella påverkan samt risken för störningar från verksamheter inom området. Inom naturmarken finns möjlighet för omdragning av del av skoterleden som påverkas av planförslaget. Sammantaget bedöms den inte uppstå några betydande olägenheter för befintligt bostadsområde.

MEDVERKANDE

I samband med planarbetet har tjänstepersoner från Gällivare kommun medverkat. Sofie Rynbäck, planarkitekt, Magnus Mathiasson, tf. planeringschef, Niklas Nyberg, utredningsingenjör. Planhandlingarna är upprättade av Norconsult AB med Madelene Rova som ansvarig planarkitekt.

Upprättad 2024-09-04